

IZVJEŠTAJ O POTROŠNJI LJEKOVA U CRNOJ GORI

2019. GODINA

Na osnovu člana 93 i 107 Zakona o lijekovima („Sl.list CG”, br. 56/11 i br. 06/13) i Pravilnika o obliku, sadržaju, periodu za koji se dostavlja i načinu dostavljanja izvještaja o prodaji lijekova („Sl.list CG“, br. 02/13), Agencija za lijekove i medicinska sredstva je pripremila izvještaj o potrošnji lijekova u Crnoj Gori za 2019. godinu.

Za izradu izvještaja su korišćeni podaci o prometu registrovanih veledrogerija koje su obavljale promet sa lijekovima u 2019. godini u Crnoj Gori (14 privatnih i 1 državna), tj. njihovi izvještaji o prodaji lijekova u Crnoj Gori iz 2019.godine.

U bazi podataka Agencije za praćenje potrošnje, lijekovi su svrstani po klasifikaciji Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) po ATC grupama i po internacionalnim nezaštićenim nazivima (INN).

Svi izvještaji o potrošnji lijekova koji su bili u prometu, su iskazani brojem definisanih dnevnih doza na 1000 stanovnika na dan (DDD/1000/dan) i ukupnim iznosom u eurima, prema veleprodajnim cijenama.

Za preračun DDD-a, korišćena je metodologija WHO, a za izračun je korišćen broj stanovnika u Crnoj Gori iz 2019. godine, prema službenim podacima Zavoda za statistiku Crne Gore (MONSTAT). Za izračunavanje DDD/1000/dan po gradovima uzet je broj stanovnika u pojedinim gradovima, u 2019. godini takođe prema službenim podacima Zavoda za statistiku Crne Gore (MONSTAT).

Prikazani su i odvojeni podaci o bolničkoj i vanbolničkoj potrošnji lijekova.

U Crnoj Gori u 2019.godini, dobijeni podaci o ukupnoj potrošnji lijekova ukazuju da je potrošnja iznosila **1279,19 DDD/1000/dan**, odnosno, ukupno **101.072.508,09€**.

U iznos od **101.072.508,09€** je uračunata ukupna potrošnja svih lijekova, uključujući i lijekove koji nemaju definisanu ATC klasifikaciju, homeopatski, herbalni lijekovi, kao i lijekovi koji nemaju DDD, njihova ukupna potrošnja iznosi **407.971,71€**.

Prema podacima dobijenim od Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, za potrebe javnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori, za lijekove koji su nabavljeni na teret sredstava Fonda u 2019. godini je izdvojeno **78.988.728,57 €**, što predstavlja **78,15%** od ukupno utrošenih sredstava za lijekove u Crnoj Gori tokom 2019. godine.

Izvještaji o potrošnji za 2019. obuhvataju sledeće tabele:

Tabela 1: Ukupna potrošnja lijekova u 2019. godini prema DDD/1000/dan po glavnoj grupi ATC klasifikacije

Tabela 2: Ukupna potrošnja lijekova u 2019. godini u eurima po glavnoj grupi ATC klasifikacije

Tabela 3: Prvih 10 lijekova po potrošnji u DDD/1000/dan u 2019. godini

Tabela 4: Prvih 10 lijekova po potrošnji u eurima u 2019. godini

Tabela 5: Prvih 10 lijekova u 2019. godini po DDD/1000/dan, vanbolnička potrošnja

Tabela 6: Prvih 10 lijekova u 2019. godini po potrošnji u eurima, vanbolnička potrošnja

Tabela 7: Prvih 10 lijekova u 2019. godini po DDD/1000/dan, bolnička potrošnja

Tabela 8: Prvih 10 lijekova u 2019. godini po potrošnji u eurima, bolnička potrošnja

Tabela 9: Prvih 10 lijekova u 2019. godini za opštinu Podgorica po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 10: Prvih 10 lijekova u 2019. godini za opštinu Podgorica po vrijednosti u eurima

Tabela 11: Prvih 10 lijekova u 2019. godini za opštinu Nikšić po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 12: Prvih 10 lijekova u 2019. godini za opštinu Nikšić po vrijednosti u eurima

Tabela 13: Prvih 10 lijekova u 2019. godini za opštinu Bijelo Polje po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 14: Prvih 10 lijekova u 2019. godini za opštinu Bijelo Polje po vrijednosti u eurima

Tabela 15: Prvih 10 lijekova u 2019. godini za opštinu Bar po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 16: Prvih 10 lijekova u 2019. godini za opštinu Bar po vrijednosti u eurima

Tabela 17: Prvih 10 lijekova u 2019. godini za opštinu Berane po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 18: Prvih 10 lijekova u 2019. godini za opštinu Berane po vrijednosti u eurima

Tabela 1

Ukupna potrošnja lijekova u 2019. godini po vrijednosti DDD/1000/dan prikazana po glavnim anatomske grupama ATC klasifikacije

R.br.	ATC	Nazivi glavnih ATC grupe	DDD/1000/dan
1	C	Kardiovaskularni sistem (lijekovi koji djeluju na kardiovaskularni sistem)	425,41

2	B	Krv i krvotvorni organi (ljekovi za liječenje bolesti krv i krvotvornih organa)	341,73
3	A	Alimentarni trakt i metabolizam (ljekovi koji djeluju na bolesti digestivnog sistema i metabolizma)	133,72
4	N	Nervni sistem (ljekovi koji djeluju na nervni sistem)	125,22
5	M	Mišićno-kostni sistem (ljekovi za bolesti mišićno-kostnog sistema)	82,40
6	R	Respiratorni sistem (ljekovi za liječenje bolesti respiratornog sistema)	70,12
7	H	Hormonski preparati za sistemska primjenu, isključujući polne hormone i insuline	35,57
8	J	Antiinfektivni lijekovi za sistemska primjenu	28,04
9	G	Genitourinarni sistem i polni hormoni (ljekovi za liječenje genitourinarnog sistema i polni hormoni)	26,77
10	L	Antineoplastici i imunomodulatori	7,28
11	S	Senzorni organi (ljekovi koji djeluju na oko i uho)	1,63
12	P	Antiparazitni proizvodi, insekticidi i sredstva za zaštitu od insekata	1,02
13	D	Koža i potkožno tkivo (ljekovi za liječenje bolesti kože i potkožnog tkiva)	0,19
14	V	Ostalo	0,10

Tabela 2

Ukupna potrošnja lijekova u EUR u 2019. godini prikazana po glavnim anatomijskim grupama ATC klasifikacije			
R.br.	ATC	Nazivi glavnih ATC grupa	Iznos (EUR)
1	L	Antineoplastici i imunomodulatori	28.444.417,98
2	A	Alimentarni trakt i metabolizam (ljekovi koji djeluju na bolesti digestivnog sistema i metabolizma)	13.454.400,36
3	B	Krv i krvotvorni organi (ljekovi za liječenje bolesti krv i krvotvornih organa)	12.481.966,27
4	C	Kardiovaskularni sistem (ljekovi koji djeluju na kardiovaskularni sistem)	9.765.785,70
5	J	Antiinfektivni lijekovi za sistemska primjenu	8.613.069,47
6	N	Nervni sistem (ljekovi koji djeluju na nervni sistem)	7.125.559,68
7	R	Respiratorni sistem (ljekovi za liječenje bolesti respiratornog sistema)	7.029.304,93
8	M	Mišićno-kostni sistem (ljekovi za bolesti mišićno-kostnog sistema)	4.280.919,17
9	G	Genitourinarni sistem i polni hormoni (ljekovi za liječenje genitourinarnog sistema i polni hormoni)	3.192.532,17
10	H	Hormonski preparati za sistemska primjenu, isključujući polne hormone i insuline	2.273.819,14

11	D	Koža i potkožno tkivo (ljekovi za liječenje bolesti kože i potkožnog tkiva)	1.532.910,16
12	S	Senzorni organi (ljekovi koji djeluju na oko i uho)	1.362.611,99
13	V	Ostalo	932.986,07
14	P	Antiparazitni proizvodi, insekticidi i sredstva za zaštitu od insekata	174.253,28

Tabela 3

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	178,08
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	68,09
3	C09AA05	ramipril	62,87
4	B03BA03	hidroksokobalamin	53,72
5	M01AB05	diklofenak	43,92
6	C08CA01	amlodipin	31,17
7	A10BA02	metformin	27,78
8	C09AA09	fosinopril	27,59
9	C09BA09	fosinopril, hidrochlortiazid	25,95
10	A02BC02	pantoprazol	24,16

Tabela 4

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L01XC18	pembrolizumab	3.711.721,86
2	L01XC03	trastuzumab	2.362.091,29
3	B01AE07	dabigatraneteksilat	1.541.524,01
4	L01XC07	bevacizumab	1.355.336,45
5	B01AB05	enoksaparin natrijum	1.336.031,47
6	R03AK06	salmeterol, flutikazon	1.302.442,05
7	B05XA03	natrijum hlorid	1.111.580,03
8	M01AE01	ibuprofen	1.067.201,29
9	C07AB07	bisoprolol	1.054.994,42
10	L03AB07	interferon beta-1a	1.034.292,42

Tabela 5

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini po vrijednosti DDD/1000/dan - VANBOLNIČKA POTROŠNJA			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	175,61
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	67,80
3	C09AA05	ramipril	62,63
4	B03BA03	hidroksokobalamin	49,83
5	M01AB05	diklofenak	43,43
6	C08CA01	amlodipin	31,08
7	A10BA02	metformin	27,66
8	C09AA09	fosinopril	27,40
9	C09BA09	fosinopril, hidrochlortiazid	25,84
10	A02BC02	pantoprazol	22,98

Tabela 6

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini po iznosu u EUR - VANBOLNIČKA POTROŠNJA			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	B01AE07	dabigatraneteksilat	1.538.720,85
2	R03AK06	salmeterol, flutikazon	1.289.416,09
3	M01AE01	ibuprofen	1.063.830,29
4	C07AB07	bisoprolol	1.048.431,36
5	L03AB07	interferon beta-1a	1.003.127,72
6	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	971.713,13
7	R03AK07	formoterol, budesonid	920.173,97
8	B01AF01	rivaroksaban	916.465,36
9	A10AE04	insulin glargin	914.210,58
10	M01AB05	diklofenak	857.895,85

Tabela 7

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini po vrijednosti DDD/1000/dan - BOLNIČKA POTROŠNJA			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BA03	hidroksokobalamin	3,89
2	B03BB01	folna kiselina	2,47
3	B01AB05	enoksaparin natrijum	1,73

4	A02BC02	pantoprazol	1,18
5	H02AB04	metilprednizolon	1,14
6	H02AB02	deksametazon	1,09
7	J01DD04	ceftriakson	0,65
8	N05BA01	diazepam	0,60
9	N02BB02	metamizol natrijum	0,53
10	M01AB05	diklofenak	0,49

Tabela 8

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini po iznosu u EUR - BOLNIČKA POTROŠNJA			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L01XC18	pembrolizumab	3.711.721,86
2	L01XC03	trastuzumab	2.362.091,29
3	L01XC07	bevacizumab	1.348.485,70
4	L01XC13	pertuzumab	1.001.360,80
5	L04AB02	infliksimab	928.040,68
6	L01XC02	rituksimab	907.429,42
7	A16AB02	imigluceraza	836.236,80
8	L04AA36	okrelizumab	778.560,72
9	A16AB12	elosulfaza alfa	764.157,30
10	M09AX07	nusinersen	741.999,90

Tabela 9

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini u opštini Podgorica po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	208,00
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	67,50
3	C09AA05	ramipril	63,83
4	B03BA03	hidroksokobalamin	58,60
5	M01AB05	diklofenak	42,13
6	A02BC02	pantoprazol	29,04
7	C09AA09	fosinopril	28,72
8	C08CA01	amlodipin	28,35
9	A10BA02	metformin	25,11
10	H03AA01	levotiroksin natrijum	23,45

Tabela 10

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini u opštini Podgorica po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L01XC03	trastuzumab	2.362.091,29
2	L01XC18	pembrolizumab	1.487.345,06
3	L01XC07	bevacizumab	1.349.804,21
4	L01XC13	pertuzumab	1.001.360,80
5	L04AB02	infliksimab	928.040,68
6	L01XC02	rituksimab	907.429,42
7	A16AB02	imigluceraza	836.236,80
8	L04AA36	okrelizumab	790.076,40
9	A16AB12	elosulfaza alfa	764.157,30
10	M09AX07	nusinersen	741.999,90

Tabela 11

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini u opštini Nikšić po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	220,87
2	B03BA03	hidroksokobalamin	90,96
3	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	67,88
4	C09AA05	ramipril	61,12
5	M01AB05	diklofenak	48,62
6	C09BA03	lizinopril, hidrochlortiazid	30,57
7	C08CA01	amlodipin	29,81
8	C09BA09	fosinopril, hidrochlortiazid	29,24
9	C09AA09	fosinopril	28,42
10	A10BA02	metformin	24,27

Tabela 12

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini u opštini Nikšić po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L01XC18	pembrolizumab	2.224.376,80
2	L01XC..	atezolizumab	279.072,54
3	R03AK07	formoterol, budesonid	215.746,04

4	R03AK06	salmeterol, flutikazon	189.794,74
5	B05XA03	natrijum hlorid	174.857,90
6	B06AC02	ikatibant	167.157,76
7	L02BB04	enzalutamid	160.433,40
8	L03AB07	interferon beta-1a	127.707,72
9	R03BB04	tiotropijum bromid	125.169,28
10	B01AE07	dabigatraneteksilat	118.406,25

Tabela 13

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini u opštini Bijelo Polje po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	133,20
2	B03BA03	hidroksokobalamin	66,40
3	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	59,38
4	M01AB05	diklofenak	52,56
5	C09BA09	fosinopril, hidrohlortiazid	50,33
6	C09AA05	ramipril	43,19
7	C08CA01	amlodipin	40,65
8	C09AA09	fosinopril	34,96
9	A10BA02	metformin	32,10
10	N05BA06	lorazepam	29,61

Tabela 14

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini u opštini Bijelo Polje po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	B01AE07	dabigatraneteksilat	221.347,77
2	A10AE04	insulin glargin	122.855,40
3	R03AK07	formoterol, budesonid	104.411,85
4	C09BA09	fosinopril, hidrohlortiazid	87.475,12
5	A10BX09	dapagliflozin	79.026,72
6	L04AA27	fingolimod	77.305,80
7	R03BB04	tiotropijum bromid	76.951,49
8	M01AB05	diklofenak	76.156,45
9	A10AE05	insulin detemir	70.928,00
10	L03AB08	interferon beta-1b	69.962,12

Tabela 15

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini u opštini Bar po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	172,54
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	72,91
3	B03BA03	hidroksokobalamin	71,60
4	C09AA05	ramipril	70,33
5	M01AB05	diklofenak	43,98
6	A10BA02	metformin	27,96
7	C09BA09	fosinopril, hidrochlortiazid	26,87
8	C08CA01	amlodipin	24,68
9	C09AA09	fosinopril	23,96
10	A02BC02	pantoprazol	23,83

Tabela 16

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini u opštini Bar po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L01XE38	kobimetinib	125.404,16
2	L01XE15	vemurafenib	121.486,52
3	A10AE06	insulin degludek	114.508,80
4	B01AB05	enoksaparin natrijum	114.157,66
5	R03AK06	salmeterol, flutikazon	91.426,74
6	C07AB07	bisoprolol	90.847,50
7	B01AE07	dabigatraneteksilat	88.162,72
8	B05XA03	natrijum hlorid	81.426,11
9	A10AE05	insulin detemir	78.232,00
10	L04AX04	lenalidomid	78.121,08

Tabela 17

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini u opštini Berane po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	200,56
2	C09AA05	ramipril	86,39
3	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	77,84

4	M01AB05	diklofenak	60,63
5	C08CA01	amlodipin	41,29
6	C10AA05	atorvastatin	40,73
7	A10BA02	metformin	34,98
8	N05BA06	lorazepam	33,29
9	C09AA02	enalapril	31,84
10	C03BA11	indapamid	31,55

Tabela 18

10 najkorišćenijih lijekova u 2019. godini u opštini Berane po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	B01AE07	dabigatraneteksilat	160.322,24
2	R03AK06	salmeterol, flutikazon	102.092,02
3	A10BX09	dapagliflozin	70.476,96
4	B05XA03	natrijum hlorid	65.646,16
5	B01AB05	enoksaparin natrijum	61.503,38
6	C07AB07	bisoprolol	58.059,12
7	M01AB05	diklofenak	56.656,52
8	A10AE04	insulin glargin	53.724,82
9	J05AP54	elbasvir, grazoprevir	52.088,40
10	L01XX50	iksazomib	50.140,20